

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Veronika Otáhalová

Název práce: Specifika výchovy ve vícečetných rodinách

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Téma práce je zajímavé a dobře ladící se studovaným oborem. Práce si klade za cíl zjistit, jak probíhá výchova ve vícečetných rodinách, jakým způsobem sladí rodiče s více dětmi práci, výchovu a péči o děti a o domácnost. Závěrečná práce tak reaguje na aktuální tematiku, která je v současném společenskovědním výzkumu hojně zastoupena. Méně totiž bývá věnován prostor problematice výchovy, výzkum a novější analýzy se většinou soustředí především na práci a péči.

Zaměření práce:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; teoretická a empirická část jsou proporčně vyváženy, každá tvoří zhruba polovinu textu. V samotném Úvodu na str. 8 autorka otevírá řadu otázek, které se ke studované problematice vztahují. V teoretické části pak věnuje pozornost charakteristikám rodiny, jejím funkcím a typologii. Další kapitoly se soustředí na problematiku výchovy dítěte v rodině a na postavení dítěte v sourozeneckém kolektivu. K diskusi je použito pojmů vícedětná a vícečetná rodina. Oba jsou v textu (str. 14) chápány trochu jinak, rozlišuje to takto odborná literatura? Řadu témat by jistě ještě bylo možné rozvést podrobněji. Autorka se věnuje především výchově citové, na níž poukazuje také specifika vícečetných rodin. Bylo by možné najít další oblasti výchovy, které se mohou vztahovat k počtu dětí v rodině?

Empirické šetření: Empirická část práce (kapitola 4) si klade za cíl zjistit, jak probíhá výchova v rodině, v níž jsou tři a více dětí, v čem vidí rodiče přínosy a komplikace života s více dětmi. Cíl práce je přehledně rozveden ve formulaci hlavní výzkumné otázky a v dílčích otázkách. Autorka se v nich obrací i k mezigeneračním přesahům. Pro zpracování výzkumných otázek byl zvolen kvalitativní výzkum a strukturovaný rozhovor (struktura rozhovoru a znění otázek není bohužel součástí textu ani přílohy). Autorka realizovala rozhovory s rodinami, které mají tři a více dětí (šlo o mladé rodiny s dětmi do 8 let věku). Podařilo se jí získat informace od sedmi rodin (číslo sice výslovně není v textu uvedeno, ale lze jej z dalších podkladů dopočítat). Výsledky jsou zpracovány podle jednotlivých výzkumných otázek. Přehledně jsou zde prezentovány variety odpovědí respondentů. Autorka v úvodu uvádí kódovací kategorie, ale v textu a interpretaci dat je dále již nepoužívá. Jádro tématu (výchově ve vícečetných rodinách) se věnuje hlavně druhé výzkumné otázce. Získané informace jsou zajímavé, jistě by byla též inspirativní další analýza získaného materiálu. Celkově lze hodnotit kvalitativní šetření jako dobrý pokus o kvalitativní analýzu, kterému ovšem chybí větší ponor do hloubky zpracovávaného tématu.

Využitelnost pro praxi: zcela žádoucí a perspektivní

Rozsah práce je hraniční, ale ještě naplňuje požadavky kladené na bakalářské práce.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, některé z nich jsou slovníkového rázu. Zahraniční publikace zastoupeny nejsou.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Text je psán srozumitelným jazykem (i když místy spíše strohým), jeho formální stránka je poznamenána některými stylisticky méně obratnými vyjádřeními (např. str. 8) či příležitostnými chybami a překlepy (např. str. 2).

K cíli práce se autorka svým pojetím přiblížila, tématu by jinak jistě prospělo ještě větší soustředění na tematiku výchovy. Autorka přistupovala ke zpracování tématu se zaujetím a zájmem, z textu je zřetelný její podíl na řešeném tématu. Prokázala schopnost pracovat s určitým okruhem odborných zdrojů a využít je k analýze zvoleného problému. Stejně tak dokázala připravit, realizovat a interpretovat i vlastní kvalitativně orientované empirické šetření. Téma je řešeno především v obecné (povrchnější) rovině (jak v teoretické tak v empirické části), některá témata by si jistě zasloužila hlubší a podrobnější analýzu. Přes tato omezení textu má však práce předpoklady pro úspěšnou obhajobu. Doporučuji ji podpořit také předložením ukázky/ek přepisu realizovaných rozhovorů.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Je věnována v literatuře o sourozeneckých konstelacích pozornost i specifikům výchovy dítěte určitého pořadí v rodině? Můžete shrnout základní poznatky?
2. Překvapily Vás nějaké informace v realizovaných rozhovorech? Bylo zde něco, co jste nečekala?
3. Bylo by možné formulovat na základě získaných výsledků nějaká doporučení pro praxi? Jsou instituce, které se věnují rodinám s více dětmi a pomoci s výchovou/péčí?

Datum: 29. 6. 2016